

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE I 2012

REGIONALE FORSKELLE

13:10

MARIE MØLLER KJELDSSEN
JAN HØGELUND

13:10

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE I 2012

REGIONALE FORSKELLE

MARIE MØLLER KJELDSSEN
JAN HØGELUND

KØBENHAVN 2013

SFI – DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE I 2012
REGIONALE FORSKELLE
Afdelingsleder: Lisbeth Pedersen
Afdelingen for beskæftigelse og integration

ISSN: 1396-1810
ISBN: 978-87-7119-159-2
e-ISBN: 978-87-7119-160-8

Layout: Hedda Bank
Forsidefoto: Polfoto
Oplag: 300
Tryk: Rosendahls – Schultz Grafisk A/S

© 2013 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
Herluf Trolles Gade 11
1052 København K
Tlf. 33 48 08 00
sfi@sfi.dk
www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.
Skrifter, der omtaler, anmelder, henviser til eller gengiver SFI's
publikationer, bedes sendt til centret.

INDHOLD

	FORORD	5
	RESUMÉ	7
1	BEGREBER OG METODE	9
	Begrebet handicap	9
	Data	10
	Hvad betyder det, at noget er statistisk signifikant?	10
2	HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE I DE FIRE REGIONER	13
	Personer med handicap	14
	Beskæftigelse	16
3	BESKÆFTIGELSE PÅ SÆRLIGE VILKÅR OG KENDSKAB TIL ORDNINGER	23

	Beskæftigelse på særlige vilkår	24
	Hjælpe midler og støtteforanstaltninger	25
	Kendskab til støtteordninger	26
4	HOLDNING TIL PERSONER MED HANDICAP	31
	BILAG	41
	Bilag til kapitel 2	41
	LITTERATUR	47
	SFI-RAPPORTER SIDEN 2012	49

FORORD

Denne rapport belyser tilknytningen til arbejdsmarkedet blandt personer med handicap i første kvartal 2012. Vi undersøger blandt andet, om der er forskel på beskæftigelsen mellem landets fire beskæftigelsesregioner, samt om beskæftigelsesudviklingen for personer med handicap har været den samme i de fire regioner. Desuden undersøger vi kendskabet til beskæftigelsesrettede støtteordninger for personer med handicap samt holdningen blandt beskæftigede personer til at arbejde sammen med personer med handicap i de fire regioner.

Rapporten, som er udarbejdet i forbindelse med SFI-rapporten ”Handicap og beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2012” (Kjeldsen, Houlberg & Høgelund, 2013), er en efterfølger til rapporten ”Handicap og beskæftigelse i 2010. Regionale forskelle” (Thomson & Høgelund, 2011).

Datagrundlaget er spørgeskemaundersøgelser blandt personer i befolkningen mellem 16 og 64 år, som blev interviewet i forbindelse med Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelser i 2002, 2005, 2008, 2010 og 2012. Herudover er der benyttet registeroplysninger.

Rapporten er blevet kommenteret af forsker Jane Greve, Rockwool Fondens Forskningsenhed. Vi takker for gode og konstruktive kommentarer.

Rapporten er udarbejdet af videnskabelig assistent cand.scient.oecon. Marie Møller Kjeldsen og seniorforsker cand.polit., ph.d. Jan Høgelund, som også har været projektleder. Undersøgelsen er finansieret af Beskæftigelsesministeriet.

København, april 2013

JØRGEN SØNDERGAARD

RESUMÉ

Denne rapport undersøger beskæftigelsen for personer med handicap i landets fire beskæftigelsesregioner. Danmark har siden juni 2006 været inddelt i fire beskæftigelsesregioner, som blandt andet har til opgave at analysere det regionale arbejdsmarked og overvåge resultaterne af jobcentrenes indsats. De fire beskæftigelsesregioner er: Hovedstaden og Sjælland, Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland. Rapporten skal ses i sammenhæng med rapporten Kjeldsen, Houlberg & Høgelund (2013), som belyser beskæftigelsen på landsplan for personer med handicap mellem 2002 og 2012.

RAPPORTENS RESULTATER

Andelen af personer med handicap ligger på nogenlunde samme niveau i alle fire beskæftigelsesregioner – nemlig mellem 17 og 19 pct. På landsplan er 44 pct. af personer med handicap og 78 pct. af personer uden handicap beskæftiget. Der er ikke signifikante forskelle i beskæftigelsesandelen hverken for personer med eller uden handicap i de fire beskæftigelsesregioner. Region Sjælland er den beskæftigelsesregion, hvor den mindste andel af beskæftigede personer med handicap er ansat på særlige vilkår – 15 pct. I region Midtjylland er 26 pct. ansat på særlige vilkår, hvilket gør Midtjylland til regionen med den største andel beskæftigede

personer med handicap ansat på særlige vilkår. I region Syddanmark og region Nordjylland er henholdsvis 23 og 18 pct. ansat på særlige vilkår.

Der er ikke signifikant forskel på den generelle holdning til personer med handicap i beskæftigelsesregionerne. Men der er forskel mellem regionerne på, hvordan folk i arbejde ser på at arbejde sammen med blinde og kørestolsbrugere. En signifikant mindre andel af de beskæftigede i region Sjælland end i de øvrige regioner vil være betænkelige ved at arbejde sammen med en person, der er blind. 15,2 pct. vil være betænkelige ved at arbejde sammen med en blind person i region Sjælland mod 17,7-19,4 pct. i de tre andre regioner.

DATA

Rapportens data stammer fra Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse, som har til formål at belyse befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. I forbindelse med Arbejdskraftundersøgelsen i første kvartal af 2012 har vi tilføjet en række spørgsmål til personer i alderen 15-66 år vedrørende handicap m.v. Vi har desuden benyttet tilsvarende data fra Arbejdskraftundersøgelser i 2002, 2005, 2008 og 2010.

BEGREBER OG METODE

BEGREBET HANDICAP¹

Begrebet ”handicap” er ifølge World Health Organization (WHO) (2001) relationelt. Der skelnes således mellem en funktionsbegrænsning og et handicap, og en funktionsbegrænsning indebærer ikke i sig selv et handicap. Hvorvidt der er tale om et handicap, afhænger af, hvordan funktionsbegrænsningen påvirker personen i mødet med omgivelserne. Der er tale om et handicap, hvis en person har en funktionsbegrænsning, der medfører, at der er ting, personen ikke kan gøre. Det er således en forudsætning for at have et handicap, at personen påvirkes socialt eller arbejdsmæssigt af sin funktionsbegrænsning. Denne meget subjektive definition af handicap betyder imidlertid, at det er meget svært i praksis at adskille personer med handicap fra personer uden handicap.

I denne rapport operationaliserer vi begrebet ”handicap” ved at kategorisere personer med handicap ud fra personernes egen vurdering. Personerne i undersøgelsen bliver spurgt, om de har et handicap eller længerevarende helbredsproblem, og de personer, der svarer ”ja”, define-

1. En mere uddybende gennemgang af handicapbegrebet og vores operationalisering heraf findes i Kjeldsen, Houllberg & Høgelund (2013).

rer vi som personer med et handicap. Dette handicapbegreb er meget bredt, idet også personer med en kronisk sygdom inkluderes, selvom de ikke nødvendigvis har et handicap ifølge WHO's definition. Fordelen ved denne operationalisering er dog, at den muliggør sammenligninger over tid, idet handicapbegrebet bliver anvendt på samme måde i de tidligere handicapundersøgelser.

DATA

Rapportens data stammer fra Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse, som har til formål at belyse befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejdskraftundersøgelsen er en spørgeskemaundersøgelse, der udføres hvert kvartal blandt befolkningen i Danmark i alderen 15-74 år. I forbindelse med Arbejdskraftundersøgelsen i første kvartal af 2012 har vi tilføjet en række spørgsmål om handicap m.v. Disse spørgsmål er kun stillet til personer i alderen 15-66 år. Danmarks Statistik udtrak i dette kvartal en bruttostikprøve på 39.260 personer, hvoraf 19.428 deltog i undersøgelsen. Til sammenligning benytter vi tilsvarende data fra 2. kvartal 2002, 4. kvartal 2005, 1. kvartal 2008 og 1. kvartal 2010. I 2002 og 2005 blev cirka 15.600 personer udtrukket, hvoraf 10.892 deltog i 2002 og 9.690 deltog i 2005. I 2008 og 2010 var bruttostikprøven på 37.766 personer, hvoraf henholdsvis 17.886 og 17.868 personer deltog.

HVAD BETYDER DET, AT NOGET ER STATISTISK SIGNIFIKANT?

Som nævnt ovenfor bygger vores resultater på data fra en spørgeskemaundersøgelse foretaget blandt en stikprøve af den danske befolkning. Fordi der er tale om en stikprøve, vil der altid være en vis statistisk usikkerhed forbundet med resultaterne. Generelt gælder det, at jo større stikprøve, jo større sandsynlighed er der for, at stikprøven ligner befolkningen, og jo mindre statistisk usikkerhed er der derfor på resultaterne.

Den statistiske usikkerhed har betydning for stort set alle rapportens resultater, men som eksempel kan nævnes beskæftigelsesandelen i forskellige beskæftigelsesregioner. I nogle tilfælde kan vi med stor sikkerhed konkludere, at fundne forskelle er reelle forskelle, fordi vi med

stor sandsynlighed ville finde samme forskelle, hvis vi interviewede alle personer i de pågældende regioner. Der er to mulige årsager til, at vi kan konkludere, at en funden forskel i for eksempel beskæftigelsen for to regioner er reel. For det første vil vi kunne tale om en signifikant forskel, hvis usikkerheden om beskæftigelsesandelens størrelse for de enkelte beskæftigelsesregioner er lille. Der vil for eksempel være lille usikkerhed om beskæftigelsesandelen for personer uden handicap, fordi gruppen i alle regioner udgør en stor del af vores forholdsvis store stikprøve. For det andet vil vi kunne tale om en reel forskel, hvis forskellen mellem de tal, vi sammenligner, er stor, uanset om usikkerheden på de enkelte tal er forholdsvis stor.

Når vi skal afgøre, om der er væsentlig forskel mellem to eller flere tal, støtter vi os til en statistisk test, som populært sagt fortæller, hvor sikre vi kan være på, at de målte forskelle er reelle. Testen giver en såkaldt p-værdi, som altid er mellem 0 og 1, og jo mindre p-værdien er, desto sikrere kan vi være på, at der er reel forskel på de tal, vi sammenligner. Hvis for eksempel p-værdien er på 0,02, betyder det, at der kun er 2 pct. risiko for, at en konklusion om, at der er forskel på tallene, er forkert. Når p-værdien er mindre end 0,05, konkluderer vi derfor, at der er signifikant forskel mellem tallene, og vi siger, at forskellen er signifikant på 5-procent-niveau. Tilsvarende siger vi, at forskellen er signifikant på 1-procent-niveau, når p-værdien er mindre end 0,01 og når p-værdien er mindre end 0,001, siger vi, at forskellen er signifikant på 0,1-procent-niveau.

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE I DE FIRE REGIONER

De fire beskæftigelsesregioner, Hovedstaden og Sjælland², Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland, har blandt andet til opgave at analysere det regionale arbejdsmarked og overvåge resultaterne af jobcentrenes indsats. En del af dette arbejde er således også at analysere indsatsen over for personer med handicap.

I dette kapitel undersøger vi, om der er forskel i andelen af personer med handicap i de fire beskæftigelsesregioner, samt om der er forskel i sammensætningen af gruppen af personer med handicap i de fire regioner. Disse forhold kan have betydning for den enkelte beskæftigelsesregions muligheder for at øge beskæftigelsen for personer med handicap. Desuden undersøger vi, om der er regionale forskelle i beskæftigelsesandelen blandt personer med handicap samt beskæftigelsesudviklingen i de enkelte regioner.

2. I rapporten omtaler vi blot beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland som (beskæftigelses-) region Sjælland.

PERSONER MED HANDICAP

I tabel 2.1 ser vi, at 17,6 pct. af den danske befolkning har et handicap eller længerevarende helbredsproblem.³ Vi ser desuden, at andelen med et handicap ligger på nogenlunde samme niveau i alle beskæftigelsesregionerne. Region Sjælland er den beskæftigelsesregion, hvor den mindste andel af befolkningen har et handicap, og her har 16,7 pct. et handicap eller længevarende helbredsproblem. Region Syddanmark er den region, hvor andelen af personer med handicap er størst, og her er andelen 19,0 pct. Der er signifikant forskel på andelen med handicap i region Sjælland og region Syddanmark. En tilsvarende analyse af beskæftigelsessituationen for personer med handicap i 2010 viser ligeledes, at personer med handicap udgør den største andel af befolkningen i Syddanmark, og den mindste andel af befolkningen i Sjælland (Thomsen & Høgelund, 2011).

TABEL 2.1

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år med et handicap eller længevarende helbredsproblem, særskilt for beskæftigelsesregion. 2012. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Personer med handicap	16,7	19,0	18,0	17,9	17,6
Opvægtet beregningsgrundlag	1.624.129	750.845	811.685	365.095	3.551.754
Uvægtet beregningsgrundlag	7.920	4.168	4.597	2.033	18.718

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Forskellen mellem region Sjælland og region Syddanmark er signifikant på 1-procent-niveau. Alle andre parvise forskelle er ikke statistisk signifikante.

Vi har spurgt de personer, som angiver, at de har et handicap eller længevarende helbredsproblem, hvad deres væsentligste handicap er. Der var tyve forskellige svarmuligheder på dette spørgsmål, og vi har samlet de hyppigste af de tyve handicap/helbredsproblemer i fire kategorier: mobilitetshandicap, sanse- og kommunikationshandicap, psykiske lidelser og sygdomme. Tabel 2.2 viser, hvor stor en del af personerne med handicap, der har angivet hver af de fire handicaptyper som det dominerende. I alle beskæftigelsesregionerne nævnes mobilitetshandicap oftest. På landsplan er der 45,6 pct. af personer med handicap, der har et mobili-

3. For en yderligere analyse af udviklingen i andelen af personer med handicap mellem 2002 og 2012, se Kjeldsen, Houlberg & Høgelund (2013).

tetshandicap som det væsentligste handicap. Region Midtjylland er den region, hvor den mindste andel af personer med handicap har et mobilitetshandicap som det dominerende handicap (42,4 pct.). Region Syddanmark er den region, hvor den største del har et mobilitetshandicap som det væsentligste handicap (50,2 pct.). I alle regioner er sygdomme det næst hyppigste handicap. Region Midtjylland har den største andel (40,3 pct.) og region Syddanmark har den mindste andel (32,4 pct.) af personer med handicap, der angiver en sygdom som det dominerende handicap. Der er signifikant forskel på andelen med de fire handicapstyper i region Syddanmark og region Midtjylland. I alle beskæftigelsesregioner er psykiske lidelser det tredjehyppigst dominerende handicap, mens sans- og kommunikationshandicap er den handicaptype, der er færrest, der nævner.

TABEL 2.2

Personer med handicap i alderen 16-64 år fordelt efter handicaptype, særskilt for beskæftigelsesregion. 2012. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Mobilitet	44,9	50,2	42,4	46,0	45,6
Sanser og kommunikation	2,7	2,6	2,0	3,1	2,5
Psykiske lidelser	13,7	14,8	15,3	12,6	14,2
Sygdomme	38,8	32,4	40,3	38,4	37,7
I alt	100,1	100,0	100,0	100,1	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	264.848	140.099	143.017	64.175	612.139
Uvægtet beregningsgrundlag	1.118	675	692	293	2.778

Anm.: Forskellen i fordelingerne mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Forskellen mellem region Syddanmark og region Midtjylland er signifikant på 5-procent-niveau. Alle andre parvise forskelle er ikke statistisk signifikante. Procentandelene summer ikke alle steder til 100 på grund af afrunding.

BESKÆFTIGELSE

Både på landsplan og i de enkelte beskæftigelsesregioner er den sæsonkorrigerende beskæftigelsesandel betydeligt højere blandt personer uden handicap end blandt personer med handicap. Vi ser således i tabel 2.3, at på landplan er 77,5 pct. af personer uden handicap beskæftiget, mens det samme kun er tilfældet for 43,9 pct. af personerne med handicap.

TABEL 2.3

Andel beskæftigede blandt personer i alderen 16-64 år, særskilt for personer med og uden handicap. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

	Personer med handicap	Personer uden handicap	I alt
Beskæftigede	43,9	77,5	71,5
Opvægtet beregningsgrundlag	625.098	2.918.992	3.544.090
Uvægtet beregningsgrundlag	2.834	15.841	18.675

Anm.: Forskellen mellem andel beskæftigede blandt personer med og uden handicap er testet med en χ^2 -test og er signifikant på 0,1-procent-niveau.

Kilde: Kjeldsen, Houlberg & Høgelund (2013).

Tabel 2.4 og tabel 2.5 viser henholdsvis beskæftigelsesandelen for personer med handicap og personer uden handicap i de fire beskæftigelsesregioner. Vi ser i tabel 2.4, at der kun er mindre forskelle i beskæftigelsesandelen for personer med handicap i de fire regioner, og ingen af forskellene er statistisk signifikante. Vi kan altså sige, at beskæftigelsen for personer med handicap ligger på samme niveau i alle fire regioner.

Tabel 2.5 viser, at også beskæftigelsen for personer uden handicap ligger på sammen niveau i alle fire regioner. Der er kun mindre forskelle og ingen af dem er statistisk signifikante. Den relative beskæftigelse for personer med handicap i forhold til beskæftigelsen for personer uden handicap er således på samme niveau i alle beskæftigelsesregionerne.

Thomsen & Høgelund (2011) finder, at beskæftigelsen for personer med handicap i 2010 var højere i forhold til beskæftigelsen for personer uden handicap i region Nordjylland og region Midtjylland end i region Sjælland. Denne forskel i den relative beskæftigelse for personer med handicap har udlignet sig i 2012.

TABEL 2.4

Andel beskæftigede blandt personer med handicap i alderen 16-64 år, særskilt for beskæftigelsesregion. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Beskæftigede	44,8	42,5	43,4	44,2	43,9
Opvægtet beregningsgrundlag	271.913	142.666	145.353	65.166	625.098
Uvægtet beregningsgrundlag	1.146	688	703	297	2.834

Anm.: Forskellen i andel beskæftigede mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Ingen parvise forskelle er statistisk signifikante.

TABEL 2.5

Andel beskæftigede blandt personer uden handicap i alderen 16-64 år, særskilt for beskæftigelsesregion. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Beskæftigede	77,9	77,7	77,0	76,0	77,5
Opvægtet beregningsgrundlag	1.349.207	606.128	664.667	298.990	625.098
Uvægtet beregningsgrundlag	6.757	3.469	3.885	1.730	2.834

Anm.: Forskellen i andel beskæftigede mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Ingen parvise forskelle er ikke statistisk signifikante.

BESKÆFTIGELSESUUDVIKLINGEN I REGIONERNE

I Kjeldsen, Houlberg & Høgelund (2013) har vi foretaget en analyse af beskæftigelsesudviklingen på landsplan for personer med og uden handicap mellem 2002 og 2012. I dette afsnit foretager vi en tilsvarende analyse på regionsniveau. Vi undersøger først, hvordan udviklingen i beskæftigelsen har været for henholdsvis personer med og uden handicap.⁴ Dernæst laver vi en regressionsanalyse, hvor vi undersøger, om udviklingen har været den samme for de to grupper.⁵ Derudover undersøger vi,

4. Da spørgeskemaundersøgelsen ikke er foretaget i samme kvartal alle år, er det nødvendigt at korrigerer beskæftigelsen for sæsonudsving. Dette gør vi ved at udelukke personer ansat i midlertidigt arbejde fra gruppen af beskæftigede.
5. Der er foretaget samme type logistiske regression som i Kjeldsen, Houlberg & Høgelund (2013), hvor beskæftigelsesstatus er afhængig variabel. De forklarende variable er år, handicapstatus samt deres interaktioner.

om beskæftigelsesudviklingen har været den samme for personer med større handicap som for personer med mindre handicap.⁶

BESKÆFTIGELSESDOMENET SJÆLLAND

Tabel 2.6 viser beskæftigelsesudviklingen i region Sjælland for personer med og uden handicap i perioden 2002-2012. Vi ser, at beskæftigelsen både for personer med og uden handicap var signifikant højere i årene 2002, 2005 og 2008, end den var i 2010. Beskæftigelsen i 2012 er derimod ikke signifikant forskellig fra beskæftigelsen i 2010. I 2012 var 44,8 pct. af personer med handicap beskæftiget, hvilket er et ikke-signifikant fald på 0,2 procentpoint i forhold til 2010. Blandt personer uden handicap var 77,9 pct. beskæftiget i 2012, hvilket er et ikke-signifikant fald på 0,4 procentpoint i forhold til 2010. En logistisk regressionsanalyse viser, at beskæftigelsesudviklingen mellem 2008 og 2012 ikke har været signifikant forskellig for personer med og uden handicap (se bilagstabel B2.1). Personer med handicap har således hverken klaret sig værre eller bedre end personer uden handicap i denne periode. Vi finder ligeledes, at beskæftigelsesudviklingen mellem 2005 og 2012 ikke har været signifikant forskellig for personer med større handicap og personer med mindre handicap (se bilagstabel B2.2).

6. Hvorvidt der er tale om et større eller mindre handicap, bygger på respondenternes egen vurdering. Alle personer, der har svaret ”ja” til, at de har et handicap eller længerevarende helbredsproblem, er blevet bedt om at angive, om det er et mindre eller et større handicap eller helbredsproblem.

TABEL 2.6

Andel beskæftigede blandt personer i alderen 16-64 år, særskilt for personer med og uden handicap. Beskæftigelsesregion Sjælland. 2002-2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

	2002	2005	2008	2010	2012
<i>Personer med handicap</i>					
Beskæftigede	51,1 *	56,3 ***	52,1 **	45,0	44,8
Opvægtet beregningsgrundlag	292.110	305.047	287.112	287.112	271.913
Uvægtet beregningsgrundlag	811	766	1.271	1.305	1.146
<i>Personer uden handicap</i>					
Beskæftigede	82,1 ***	81,0 **	81,7 ***	78,3	77,9
Opvægtet beregningsgrundlag	1.203.657	1.250.920	1.325.169	1.378.821	1.349.207
Uvægtet beregningsgrundlag	3.598	3.220	6.177	7.174	6.757

Anm.: Forskellen mellem 2010 og henholdsvis 2002, 2005, 2008 og 2012 er testet med en χ^2 -test. * angiver, at forskellen er signifikant på 5-procent-niveau, ** at den er signifikant på 1-procent-niveau, og *** at den er signifikant på 0,1-procent-niveau.

BESKÆFTIGELSESGREGION SYDDANMARK

Ligesom i region Sjælland var beskæftigelsen i region Syddanmark signifikant lavere i 2010, end den var i 2002, 2005 og 2008, både for personer med og uden handicap, og der er ikke sket en signifikant ændring i beskæftigelsen mellem 2010 og 2012 (se tabel 2.7). I 2012 var 42,5 pct. af personerne med handicap i region Syddanmark beskæftiget, hvilket er præcis den samme andel som i 2010. Blandt personer uden handicap var 77,7 pct. beskæftiget i 2012, hvilket er en ikke-signifikant stigning fra 76,1 pct. i 2010. En logistisk regression viser, at udviklingen i beskæftigelsen har været den samme for personer med og uden handicap i hele perioden 2002-2012 (se bilagstabel B2.3). Den relative beskæftigelse for personer med handicap i forhold til personer uden handicap har altså ikke ændret sig væsentligt i perioden. Det samme er gældende for beskæftigelsesudviklingen for personer med større handicap i forhold til for personer med mindre handicap, idet en regressionsanalyse viser, at beskæftigelsesudviklingen i perioden 2005-2012 ikke har været væsentligt forskellig for de to grupper (se bilagstabel B2.4).

TABEL 2.7

Andel beskæftigede blandt personer i alderen 16-64 år, særskilt for personer med og uden handicap. Beskæftigelsesregion Syddanmark. 2002-2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

	2002	2005	2008	2010	2012
<i>Personer med handicap</i>					
Beskæftigede	54,3 **	49,9 *	50,3 *	42,5	42,5
Opvægtet beregningsgrundlag	159.699	163.006	153.211	139.551	142.666
Uvægtet beregningsgrundlag	456	416	769	845	688
<i>Personer uden handicap</i>					
Beskæftigede	81,6 ***	81,1 ***	79,6 **	76,1	77,7
Opvægtet beregningsgrundlag	638.648	607.052	611.647	616.032	606.128
Uvægtet beregningsgrundlag	1.929	1.644	3.288	4.043	3.469

Anm.: Forskellen mellem 2010 og henholdsvis 2002, 2005, 2008 og 2012 er testet med en χ^2 -test. * angiver, at forskellen er signifikant på 5-procent-niveau, ** at den er signifikant på 1-procent-niveau, og *** at den er signifikant på 0,1-procent-niveau.

BESKÆFTIGELSESGREGION MIDTJYLLAND

Tablet 2.8 viser beskæftigelsesudviklingen for personer med og uden handicap i region Midtjylland i perioden 2002-2012. Udviklingen her har været anderledes end i region Sjælland og region Syddanmark. For personer med handicap var beskæftigelsesandelen i region Midtjylland statistisk set på samme niveau i 2002, 2005 og 2008 som i 2010, mens der er sket et signifikant fald i beskæftigelsen mellem 2010 og 2012. I 2012 var 43,4 pct. af personerne med handicap beskæftigede, mens hele 51,5 pct. af personerne med handicap var beskæftiget i 2010.

For personer uden handicap var beskæftigelsen på samme niveau i 2002, 2005 og 2012 som i 2010, mens den var højere i 2008 end i 2010 (se). Der var altså et signifikant fald i beskæftigelsen for personer uden handicap mellem 2008 og 2010, mens der ikke har været nogen signifikant ændring mellem 2010 og 2012. I 2012 var 77,0 pct. af personerne uden handicap i region Midtjylland beskæftiget.

TABEL 2.8

Andel beskæftigede blandt personer i alderen 16-64 år, særskilt for personer med og uden handicap. Beskæftigelsesregion Midtjylland. 2002-2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

	2002	2005	2008	2010	2012
<i>Personer med handicap</i>					
Beskæftigede	49,4	53,9	50,4	51,5	43,4 *
Opvægtet beregningsgrundlag	165.282	153.115	146.675	128.284	145.353
Uvægtet beregningsgrundlag	479	410	709	421	703
<i>Personer uden handicap</i>					
Beskæftigede	79,9	80,7	82,2 **	78,1	77,0
Opvægtet beregningsgrundlag	634.973	633.611	662.167	676.163	664.667
Uvægtet beregningsgrundlag	1.929	1.682	3.494	2.395	3.885

Anm.: Forskellen mellem 2010 og henholdsvis 2002, 2005, 2008 og 2012 er testet med en χ^2 -test. * angiver, at forskellen er signifikant på 5-procent-niveau, ** at den er signifikant på 1-procent-niveau, og *** at den er signifikant på 0,1-procent-niveau.

En logistisk regression viser, at beskæftigelsesudviklingen ikke har været signifikant forskellig for personer med og uden handicap i region Midtjylland i perioden 2002-2012 (se bilagstabel B2.5).⁷ Udviklingen har derimod ikke været den samme for personer med større og mindre handicap (se bilagstabel B2.6). I forhold til personer med mindre handicap var personer med større handicap signifikant dårligere stillet på arbejdsmarkedet i 2008 end i 2010. Mellem 2008 og 2010 var den relative beskæftigelsesudvikling for personer med større handicap altså bedre end for personer med mindre handicap. Udviklingen mellem 2010 og 2012 har dog været den samme for personer med større og mindre handicap.

7. Da beskæftigelsen for personer med handicap er faldet signifikant mellem 2010 og 2012, mens beskæftigelsen for personer uden handicap ikke er signifikant anderledes i 2012 end i 2010, kan det umiddelbart virke overraskende, at de to udviklinger ikke er signifikant forskellige. Årsagen til, at udviklingen for de to grupper ikke er signifikant forskellige, er den statistiske usikkerhed på beskæftigelsesandelene.

BESKÆFTIGELSESGREGION NORDJYLLAND

Beskæftigelsen for personer med handicap i region Nordjylland er den samme i 2002, 2005, 2008 og 2012 som i 2010 (se tabel 2.9). Der har altså ikke været en statistisk signifikant udvikling i beskæftigelsen for denne gruppe. I 2012 var 44,2 pct. af personerne med handicap i region Nordjylland beskæftigede.

TABEL 2.9

Andel beskæftigede blandt personer i alderen 16-64 år, særskilt for personer med og uden handicap. Beskæftigelsesregion Nordjylland. 2002-2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

	2002	2005	2008	2010	2012
<i>Personer med handicap</i>					
Beskæftigede	47,4	50,7	49,8	48,8	44,2
Opvægtet beregningsgrundlag	73.879	71.880	75.434	57.407	65.166
Uvægtet beregningsgrundlag	237	193	362	186	297
<i>Personer uden handicap</i>					
Beskæftigede	80,1 ***	78,4 **	79,6 ***	72,2	76,0 *
Opvægtet beregningsgrundlag	300.358	310.813	297.940	308.423	298.990
Uvægtet beregningsgrundlag	975	872	1.639	1.041	1.730

Anm.: Forskellen mellem 2010 og henholdsvis 2002, 2005, 2008 og 2012 er testet med en χ^2 -test. * angiver, at forskellen er signifikant på 5-procent-niveau, ** at den er signifikant på 1-procent-niveau, og *** at den er signifikant på 0,1-procent-niveau.

Blandt personer uden handicap var beskæftigelsen i 2010 signifikant lavere end i 2002, 2005, 2008 og 2012 (se tabel 2.9). Der er altså sket en signifikant stigning i beskæftigelsen for personer uden handicap fra 72,2 pct. i 2010 til 76,0 pct. i 2012. Da beskæftigelsen for personer med handicap ikke har ændret sig signifikant mellem 2010 og 2012, må det betyde, at personer med handicap har relativt lavere beskæftigelse i 2012 end i 2010 i forhold til personer uden handicap. En logistisk regression viser dog, at der ikke er signifikant forskel på beskæftigelsesudviklingen mellem 2010 og 2012 for personer med og uden handicap (se bilagstabel B2.7). Der er heller ikke signifikant forskel på beskæftigelsesudviklingen i perioden 2002-2012. En tilsvarende analyse viser ligeledes, at udviklingen i beskæftigelsen har været den samme for personer med større og mindre handicap i region Nordjylland i perioden 2005-2012 (se bilagstabel B2.8).

BESKÆFTIGELSE PÅ SÆRLIGE VILKÅR OG KENDSKAB TIL ORDNINGER

Der findes en bred vifte af støtteordninger for personer, som ikke har mulighed for at være en del af arbejdsmarkedet på ordinære vilkår. Nogle af disse er en del af den specifikke indsats for personer med handicap, mens andre er en del af den generelle aktive beskæftigelsesindsats.⁸ Følgende ordninger med beskæftigelse på særlige vilkår kan være relevante for personer med handicap:

- Fleksjob
- Løntilskud til førtidspensionister (tidligere kaldet ”skånejob”)
- Aftalebaseret skånejob uden kommunal inddragelse
- Beskyttet arbejde⁹
- Arbejdsprøvning/revalidering.

I dette kapitel undersøger vi udbredelsen af overstående ordninger i de fire beskæftigelsesregioner, samt i hvilket omfang personer med handicap i de fire regioner benytter sig af hjælpemidler i forbindelse med deres erhvervsarbejde. Vi undersøger desuden kendskabet til de tre væsentligste beskæftigelsesrettede ordninger for personer med handicap, der alle

8. De handicapkompenserende og de øvrige ordninger er beskrevet nærmere i Torslev m.fl. (2010).

9. Beskyttet arbejde kan både anses for at være en social foranstaltning og en form for beskæftigelse (Bengtsson, 2009). Vi har afgrænset analysen til personer i beskæftigelse. Derfor anser vi her beskyttet arbejde for at være en form for beskæftigelse på særlige vilkår.

har til formål at gøre det muligt at varetage et job, selvom man har et handicap. De tre ordninger er fleksjobordningen, ordningen med personlig assistance og ordningen om økonomisk støtte til arbejdsredskaber.¹⁰

BESKÆFTIGELSE PÅ SÆRLIGE VILKÅR

Tabel 3.1 viser andelen af beskæftigede personer med handicap ansat på særlige vilkår i de enkelte beskæftigelsesregioner i 2012. I region Midtjylland er 26,2 pct. ansat på særlige vilkår, hvilket gør Midtjylland til regionen med den største andel beskæftigede personer med handicap ansat på særlige vilkår. Region Sjælland er regionen med den mindste andel, og her er 15,2 pct. ansat på særlige vilkår. Der er en signifikant mindre andel ansat på særlige vilkår i region Sjælland end i region Syddanmark og region Midtjylland. I region Syddanmark og region Nordjylland er henholdsvis 22,6 og 17,7 pct. ansat på særlige vilkår.

Vi så i foregående kapitel, at beskæftigelsesandelen for personer med handicap er på samme niveau i alle beskæftigelsesregionerne. Så den signifikant større andel beskæftigede personer med handicap ansat på særlige vilkår i region Syddanmark og region Midtjylland i forhold til i region Sjælland hænger altså ikke sammen med en højere beskæftigelsesandel i disse regioner.

10. Larsen & Høgelund (2009) finder, at disse tre ordninger er de mest benyttede beskæftigelsesrettede støtteordninger for personer med handicap. Ordningerne med fortrinsadgang, isbryderordningen og ordningen om personlig assistance ved efteruddannelse bliver kun benyttet i begrænset omfang, og derfor har vi ikke undersøgt kendskabet til disse ordninger.

TABEL 3.1

Andel personer ansat på særlige vilkår blandt beskæftigede personer med handicap i alderen 16-64 år, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Ansæt på særlige vilkår	15,2	22,6	26,2	17,7	19,7
Opvægtet beregningsgrundlag	117.981	59.262	62.914	28.051	268.209
Uvægtet beregningsgrundlag	552	311	347	143	1.353

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Forskellen mellem region Sjælland og region Syddanmark er signifikant på 5-procent-niveau, og forskellen mellem region Sjælland og region Midtjylland er signifikant på 0,1-procent-niveau. Alle andre parvise forskelle er ikke statistisk signifikante.

I region Nordjylland er der mellem 2010 og 2012 sket et signifikant fald i andelen af beskæftigede personer med handicap, der er ansat på særlige vilkår. I 2010 var hele 38,0 pct. af de beskæftigede personer med handicap i region Nordjylland ansat på særlige vilkår, men dette tal er mere end halveret i 2012, hvor kun 17,7 pct. er ansat på særlige vilkår. I 2005 og 2008 var henholdsvis 19,9 og 21,6 pct. ansat på særlige vilkår, og det tyder således på, at i forhold til ansættelse på særlige vilkår var 2010 et særligt år i region Nordjylland. Vi kan ikke umiddelbart forklare, hvorfor en så meget større andel af de beskæftigede personer med handicap i region Nordjylland var ansat på særlige vilkår i 2010 end i de andre år. I de andre beskæftigelsesregioner har andelen af beskæftigede personer med handicap ansat på særlige vilkår ligget på nogenlunde samme niveau i den enkelte region de senere år (2008-2012).

HJÆLPEMIDLER OG STØTTEFORANSTALTNINGER

Ud over de nævnte ordninger for ansættelse på særlige vilkår kan arbejdsgiveren (med eller uden tilskud fra det offentlige) tilbyde hjælpemidler eller støtteforanstaltninger til ansatte med handicap. For eksempel kan arbejdsgiveren tilbyde ansatte med handicap specielle tekniske hjælpemidler eller foranstaltninger som nedsat arbejdstid eller støtte fra arbejdsgiver eller kollegaer.

I tabel 3.2 ser vi, at andelen af beskæftigede personer med handicap, der benytter hjælpemidler, foranstaltninger eller støtte i deres hvervsarbejde som følge af helbredsproblemet, varierer mellem 11,6 pct.

i region Syddanmark og 14,4 pct. i region Nordjylland. I region Sjælland og region Midtjylland benytter henholdsvis 12,3 pct. og 14,2 pct. af de beskæftigede personer med handicap hjælpemidler eller foranstaltninger i deres erhvervsarbejde. Forskellene mellem beskæftigelsesregionerne er dog ikke statistisk signifikante.

TABEL 3.2

Andel beskæftigede personer med handicap i alderen 16-64 år med hjælpemiddel, foranstaltning eller støtte i deres erhvervsarbejde som følge af helbredsproblemet, særsklit for beskæftigelsesregionerne. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Hjælpemiddel eller anden støtte	12,3	11,6	14,2	14,4	12,8
Opvægtet beregningsgrundlag	110.197	57.798	58.514	26.859	253.367
Uvægtet beregningsgrundlag	521	301	328	136	1.286

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Ingen af de parvise forskelle er statistisk signifikante.

KENDSKAB TIL STØTTEORDNINGER

I dette afsnit undersøger vi kendskabet til de vigtigste støtteordninger for beskæftigede personer med handicap.

Tablet 3.3 viser kendskabet til fleksjobordningen i ordningens målgruppe i de enkelte beskæftigelsesregioner. Målgruppen for fleksjobordningen er her defineret som alle personer med handicap, der ikke allerede benytter eller har benyttet fleksjobordningen. Vi ser, at i region Syddanmark kender 76,3 pct. af målgruppen fleksjobordningen, hvilket er en signifikant større andel end i region Sjælland, hvor kun 70,5 pct. af målgruppen kender fleksjobordningen. I region Midtjylland og region Nordjylland kender henholdsvis 74,9 og 73,9 pct. af målgruppen fleksjobordningen.

TABEL 3.3

Personer i fleksjobordningens målgruppe i alderen 16-64 år fordelt efter kendskab til ordningen, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Kender, men har ikke benyttet	70,5	76,3	74,9	73,9	73,2
Kender ikke	29,5	23,7	25,1	26,1	26,8
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	240.542	120.286	125.289	54.729	540.845
Uvægtet beregningsgrundlag	1.019	579	605	254	2.457

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Forskellen mellem region Sjælland og region Syddanmark er signifikant på 5-procent-niveau. Ingen andre parvise forskelle er statistisk signifikante.

Vi har også undersøgt kendskabet til ordningen om personlig assistance i ordningens målgruppe. Målgruppen er her defineret som alle personer med handicap, der har brug for støtte eller yderligere støtte for at udføre erhvervsarbejde.¹¹ Vi ser i tabel 3.4, at andelen af målgruppen, der kender ordningen personlig assistance, varierer mellem 18,3 pct. i region Midtjylland og 28,4 pct. i region Nordjylland. I region Sjælland og region Syddanmark kender henholdsvis 25,5 og 24,2 pct. af målgruppen ordningen med personlig assistance. Ingen af forskellene mellem beskæftigelsesregionerne er statistisk signifikante. Det begrænsede datagrundlag er formentlig årsagen til, at regionsforskellene ikke er statistisk signifikante, selvom der umiddelbart er stor forskel på 18,3 og 28,4 pct.. Vi har derfor undersøgt, om der er forskel mellem beskæftigelsesregionerne i andelen af *alle* personer med handicap, der kender ordningen om personlig assistance. Vi finder, at en signifikant større andel af personerne med handicap i region Nordjylland (25,1 pct.) end i region Midtjylland (18,8 pct.) kender ordningen om personlig assistance. Dette er den eneste statistisk signifikante parvise forskel mellem beskæftigelsesregionerne i kendskabet til ordningen.

11. Før 2007 kunne kun personer med fysiske handicap benytte sig af ordningen med personlig assistance. Efter en lovændring i 2007 kan også personer med psykiske handicap nu benytte ordningen.

TABEL 3.4

Personer i målgruppen for ordningen om personlig assistance i alderen 16-64 år fordelt efter kendskab til ordningen, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Kender, men har ikke benyttet	25,5	24,2	18,3	28,4	23,7
Kender ikke	74,5	75,8	81,7	71,6	76,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	38.204	21.868	22.250	9.053	91.375
Uvægtet beregningsgrundlag	142	92	93	42	369

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Ingen af de parvise forskelle er statistisk signifikante.

Ordningen om økonomisk støtte til arbejdsredskaber retter sig både mod personer, der er i beskæftigelse, og personer, der har brug for hjælp til at komme det. Ordningen giver personer med handicap mulighed for at få økonomisk støtte til hjælpemidler, arbejdsredskaber og arbejdspladsindretning. Tabel 3.5 viser andelen af personer i målgruppen for ordningen, der henholdsvis har søgt og fået støtte, har søgt og ikke fået støtte samt ikke har søgt støtte. Vi definerer ordningens målgruppe som alle personer med handicap, der har brug for hjælp eller yderligere hjælp til erhvervsarbejde. Vi ser, at i region Nordjylland har hele 30,0 pct. af personerne i målgruppen søgt og fået støtte, mens 4,6 pct. har søgt, men ikke fået støtte. I region Sjælland og region Syddanmark har henholdsvis 17,9 og 17,5 pct. af målgruppen søgt og fået støtte, mens henholdsvis 5,9 og 5,4 pct. har søgt, men ikke fået støtte. I region Midtjylland har 15,4 pct. søgt og fået økonomisk støtte, og 9,4 pct. har søgt, men ikke fået støtte. Umiddelbart ser det altså ud til, at en større andel af målgruppen søger økonomisk støtte i region Nordjylland end i de andre beskæftigelsesregioner, men forskellen er ikke statistisk signifikant. Der er desuden en større andel af dem, der søger økonomisk støtte i region Nordjylland, der får støtten (86,7 pct.), end i de andre tre beskæftigelsesregioner. Region Midtjylland er den region, hvor den mindste andel af dem, der søger om økonomisk støtte, får den (61,9 pct.). Men heller ikke denne forskel mellem beskæftigelsesregionerne er statistisk signifikant.

TABEL 3.5

Personer i målgruppen for ordningen om økonomisk støtte til arbejdsredskaber i alderen 16-64 år fordelt efter kendskab til ordningen, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Procent.

	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Har søgt og fået støtte	17,9	17,5	15,4	30,0	18,4
Har søgt, men ikke fået støtte	5,9	5,4	9,4	4,6	6,5
Har ikke søgt om støtte	76,2	77,1	75,2	65,4	75,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	39.482	22.238	22.625	9.449	93.794
Uvægtet beregningsgrundlag	148	94	95	44	381

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Ingen af de parvise forskelle er statistisk signifikante.

HOLDNING TIL PERSONER MED HANDICAP

Befolkningens holdning til personer med handicap har betydning for beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Hvis for eksempel en arbejdsgiver i en ansættelsessituation skal vælge mellem en person med og en person uden handicap, vil arbejdsgiveren sandsynligvis være opmærksom på holdningen til personer med handicap blandt virksomhedens ansatte. I dette kapitel undersøger vi beskæftigede personers holdning til personer med handicap. Vi undersøger dels den generelle holdning til personer med handicap, og dels holdningen til personer med tre specifikke typer handicap. De tre typer handicap er synshandicap, mobilitetshandicap og en psykisk lidelse.

Tabel 4.1 viser beskæftigede personers holdning til at arbejde sammen med en person med handicap, hvis det kræver, at de bruger lidt tid hver dag på at hjælpe vedkommende. Vi ser, at holdningen ikke afviger signifikant mellem beskæftigelsesregionerne, og at cirka 85 pct. i alle regioner er villige til at arbejde sammen med en person med handicap.

TABEL 4.1

Beskæftigede personer i alderen 16-64 år fordelt efter holdningen til at arbejde sammen med en person med handicap, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

Vil du arbejde sammen med en person med handicap, hvis det kræver, at du bruger lidt tid på at hjælpe, fx en halv time om dagen?	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Ja	85,5	85,0	86,8	85,9	85,8
Nej	7,2	7,4	6,3	6,4	6,9
Det kommer an på handicappet	3,7	4,3	3,4	3,8	3,8
Ved ikke	3,6	3,3	3,5	3,9	3,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1
Opvægtet beregningsgrundlag	1.170.890	531.717	574.199	255.678	2.532.485
Uvægtet beregningsgrundlag	5.631	2.940	3.265	1.427	13.263

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Ingen af de parvise forskelle er statistisk signifikante. Kategorien "Ja" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Ja, gør det allerede", "Ja, helt sikkert" og "Ja, måske". Kategorien "Nej" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Nej, det tror jeg ikke", "Nej, helt sikkert ikke" og "Nej, det kan ikke lade sig gøre". Procentandelene summer ikke alle steder til 100 på grund af afrunding.

Vi har desuden spurgt interviewpersonerne, hvorvidt de mener, at ansættelse af en person med handicap vil betyde en øget arbejdsbelastning for dem selv og for de øvrige ansatte. Heller ikke i forhold til dette spørgsmål er der signifikante forskelle mellem beskæftigelsesregionerne, se tabel 4.2. I alle regioner mener mellem 25 og 30 pct., at ansættelsen af en person med handicap vil være en øget belastning, mens godt 40 pct. ikke mener, det vil øge belastningen.

TABEL 4.2

Beskæftigede personer i alderen 16-64 år fordelt efter vurdering af belastningen ved at arbejde sammen med en person med handicap, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

Ansættelsen af en person med handicap betyder, at du og dine kollegaer belastes mere end ellers.	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Enig	26,2	27,8	29,0	25,9	27,2
Uenig	41,5	41,0	40,4	41,9	41,2
Det afhænger af handicappet	25,3	24,7	24,2	24,3	24,8
Ved ikke	7,0	6,5	6,3	7,9	6,8
I alt	100,0	100,0	99,9	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	1.170.890	531.717	574.199	255.678	2.532.485
Uvægtet beregningsgrundlag	5.631	2.940	3.265	1.427	13.263

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Ingen af de parvise forskelle er statistisk signifikante. Kategorien "Enig" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Helt enig" og "Overvejende enig". Kategorien "Uenig" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Helt uenig" og "Overvejende uenig". Procentandelene summer ikke alle steder til 100 på grund af afrunding.

Vi vil nu undersøge, hvorvidt de beskæftigedes holdning til personer med handicap afhænger af typen af handicap.

Tabel 4.3 viser, hvor stor en del af de beskæftigede personer der vil være betænkelige ved at arbejde sammen med en person, der er blind. I dette spørgsmål adskiller beskæftigelsesregion Sjælland sig fra de øvrige regioner, idet en signifikant mindre andel af de beskæftigede i region Sjælland end i de øvrige regioner har betæneligheder ved at arbejde sammen med en person, der er blind. I region Sjælland vil 15,2 pct. være betænkelige ved at arbejde sammen med en person, der er blind, mens andelen for de andre tre regioner ligger mellem 17,7 og 19,4 pct..

TABEL 4.3

Beskæftigede personer i alderen 16-64 år fordelt efter betæneligheder ved at arbejde sammen med en person, der er blind, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

Vil du være betænkelig ved at arbejde sammen med en kollega, der er blind?	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Ja	15,2	18,6	17,7	19,4	16,9
Nej	79,5	76,2	76,7	74,4	77,7
Ved ikke	5,3	5,2	5,6	6,2	5,4
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	1.170.890	531.717	574.199	255.678	2.532.485
Uvægtet beregningsgrundlag	5.631	2.940	3.265	1.427	13.263

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Holdningerne i region Sjælland er signifikant forskellige fra holdningerne i region Syddanmark på 1-procent-niveau, fra holdningerne i region Midtjylland på 5-procent-niveau og fra holdningerne i region Nordjylland på 1-procent-niveau. Alle andre parvise forskelle er ikke statistisk signifikante. Kategorien "Ja" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Ja, i høj grad" og "Ja, i nogen grad". Kategorien "Nej" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Nej, slet ikke" og "Nej, næsten ikke".

I tabel 4.4 ser vi, hvordan holdningen i de fire beskæftigelsesregioner til at arbejde sammen med en person, der er blind, har udviklet sig fra 2005 til 2012. I alle beskæftigelsesregionerne er der sket en signifikant udvikling i svarfordelingen fra 2010 til 2012. Der er sket en stigning i alle regionerne i andelen, der svarer "Ved ikke" på spørgsmålet om, hvorvidt de vil være betænkelige ved at arbejde sammen med en kollega, der er blind. I region Sjælland har udviklingen mellem 2010 og 2012 været anderledes end i de tre andre regioner, idet der i region Sjælland har været et lille signifikant fald i andelen med betæneligheder ved at arbejde sammen med en person, der er blind. I de tre andre beskæftigelsesregioner har der været en signifikant stigning i andelen, der vil være betænkelige ved at arbejde sammen med en person, der er blind. Den største stigning er sket i region Nordjylland, hvor andelen, der vil have betæneligheder, er steget fra 13,1 pct. i 2010 til 19,4 pct. i 2012.

TABEL 4.4

Beskæftigede i alderen 16-64 år fordelt efter betæneligheder ved at arbejde sammen med en person, der er blind, særskilt for beskæftigelsesregion og år. 2005-2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

Vil du være betænkelig ved at arbejde sammen med en kollega, der er blind?	2005	2008	2010	2012
<i>Sjælland</i>				
Ja	19,5 ***	17,6 ***	15,3	15,2 **
Nej	76,8	80,2	81,1	79,5
Ved ikke	3,8	2,2	3,6	5,3
I alt	100,1	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	1.177.065	1.231.731	1.187.489	1.170.890
Uvægtet beregningsgrundlag	3.023	5.764	5.933	5.631
<i>Syddanmark</i>				
Ja	21,9 ***	19,2 ***	15,8	18,6 *
Nej	73,5	78,4	80,1	76,2
Ved ikke	4,6	2,4	4,1	5,2
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	569.157	563.793	527.827	531.717
Uvægtet beregningsgrundlag	1.513	3.095	3.304	2.940
<i>Midtjylland</i>				
Ja	21,8 **	21,0 **	16,7	17,7 *
Nej	74,6	76,2	79,4	76,7
Ved ikke	3,7	2,8	3,9	5,6
I alt	100,1	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	592.141	618.225	594.427	574.199
Uvægtet beregningsgrundlag	1.575	3.290	2.010	3.265
<i>Nordjylland</i>				
Ja	23,2 ***	19,5 ***	13,1	19,4 ***
Nej	73,6	78,4	83,5	74,4
Ved ikke	3,2	2,1	3,4	6,2
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	280.583	274.801	250.656	255.678
Uvægtet beregningsgrundlag	761	1.501	774	1.427

Anm.: Forskellen mellem 2010 og henholdsvis 2005, 2008 og 2012 for den enkelte beskæftigelsesregion er testet med en χ^2 -test. * = signifikant på 5-procent-niveau, ** = signifikant på 1-procent-niveau og *** = signifikant på 0,1-procent-niveau. Kategorien "Ja" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Ja, i høj grad" og "Ja, i nogen grad". Kategorien "Nej" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Nej, slet ikke" og "Nej, næsten ikke". Procentandelene summer ikke alle steder til 100 på grund af afrunding.

Tabel 4.5 og tabel 4.6 viser holdningen blandt beskæftigede til at arbejde sammen med en person, der sidder i kørestol. Vi ser i tabel 4.5, at i beskæftigelsesregion Nordjylland vil 11,6 pct. af de beskæftigede have be-

tænkkeligheder ved at arbejde sammen med en person, der sidder i kørestol, hvilket er en signifikant større andel end i region Sjælland og region Syddanmark. Her er den tilsvarende andel henholdsvis 9,2 og 10,7 pct. I region Midtjylland vil 10,9 pct. have betænkkeligheder.

TABEL 4.5

Beskæftigede personer i alderen 16-64 år fordelt efter betænkkeligheder ved at arbejde sammen med en person, der sidder i kørestol, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

Vil du være betænkelig ved at arbejde sammen med en kollega, der sidder i kørestol?	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Ja	9,2	10,7	10,9	11,6	10,1
Nej	86,2	85,0	84,3	82,3	85,1
Ved ikke	4,6	4,2	4,8	6,1	4,7
I alt	100,0	99,9	100,0	100,0	99,9
Opvægtet beregningsgrundlag	1.170.890	531.717	574.199	255.678	2.532.485
Uvægtet beregningsgrundlag	5.631	2.940	3.265	1.427	13.263

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Holdningerne i region Nordjylland er signifikant forskellige fra holdningerne i region Sjælland og region Syddanmark på henholdsvis 1-procent-niveau og 5-procent-niveau. Kategorien "Ja" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Ja, i høj grad" og "Ja, i nogen grad". Kategorien "Nej" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Nej, slet ikke" og "Nej, næsten ikke". Procentandelene summer ikke alle steder til 100 på grund af afrunding.

I alle beskæftigelsesregionerne er der sket en stigning fra 2010 til 2012 i andelen af beskæftigede personer, der vil have betænkkeligheder ved at arbejde sammen med en person, der sidder i kørestol. Den største stigning er sket i region Nordjylland, hvor 8,4 pct. havde betænkkeligheder i 2010, mens 11,6 pct. havde det i 2012. I alle beskæftigelsesregionerne er der desuden sket en stigning i andelen af personer, der svarer "Ved ikke".

Fra 2008 til 2010 var der i alle beskæftigelsesregionerne et fald i andelen med betænkkeligheder ved at arbejde sammen en person i kørestol. Bortset fra i region Nordjylland bringer stigningen fra 2010 til 2012 ikke andelen med betænkkeligheder op på 2008-niveau.

TABEL 4.6

Beskæftigede i alderen 16-64 år fordelt efter betæneligheder ved at arbejde sammen med en person, der sidder i kørestol, særskilt for beskæftigelsesregion og år. 2005-2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

Vil du være betænkelig ved at arbejde sammen med en kollega, der sidder i kørestol?	2005	2008	2010	2012
<i>Sjælland</i>				
Ja	11,6 **	11,2 ***	8,9	9,2 **
Nej	85,9	87,3	87,9	86,2
Ved ikke	2,5	1,5	3,2	4,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	1.177.276	1.231.731	1.187.489	1.170.890
Uvægtet beregningsgrundlag	3.023	5.764	5.933	5.631
<i>Syddanmark</i>				
Ja	14,6 ***	11,6 ***	8,8	10,7 *
Nej	81,9	86,5	87,7	85,0
Ved ikke	3,5	1,9	3,5	4,2
I alt	100,0	100,0	100,0	99,9
Opvægtet beregningsgrundlag	568.780	563.793	527.827	531.717
Uvægtet beregningsgrundlag	1.512	3.095	3.304	2.940
<i>Midtjylland</i>				
Ja	13,4 ***	12,9 ***	8,3	10,9 ***
Nej	83,7	84,9	88,7	84,3
Ved ikke	2,9	2,1	2,9	4,8
I alt	100,0	99,9	99,9	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	592.141	618.225	594.427	574.199
Uvægtet beregningsgrundlag	1.575	3.290	2.010	3.265
<i>Nordjylland</i>				
Ja	16,7 ***	11,5 *	8,4	11,6 **
Nej	80,7	86,9	88,1	82,3
Ved ikke	2,6	1,6	3,4	6,1
I alt	100,0	100,0	99,9	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	280.583	274.801	250.656	255.678
Uvægtet beregningsgrundlag	761	1.501	774	1.427

Anm.: Forskellen mellem 2010 og henholdsvis 2005, 2008 og 2012 for den enkelte beskæftigelsesregion er testet med en χ^2 -test. * = signifikant på 5-procent-niveau, ** = signifikant på 1-procent-niveau og *** = signifikant på 0,1-procent-niveau. Kategorien "Ja" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Ja, i høj grad" og "Ja, i nogen grad". Kategorien "Nej" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Nej, slet ikke" og "Nej, næsten ikke". Procentandelene summer ikke alle steder til 100 på grund af afrunding.

I tabel 4.7 ser vi, at andelen af beskæftigede personer, der vil være betænkelige ved at arbejde sammen med en person, der har meget store

humørsvingninger (fx er maniodepressiv)¹², ligger på samme niveau i alle fire beskæftigelsesregioner. På landsplan vil 55,3 pct. have betænkeligheder ved at arbejde sammen med en person, der er maniodepressiv. I alle regionerne er der således betydeligt større betænkeligheder forbundet med at have en kollega, der er maniodepressiv, end med at have en kollega, der er blind eller sidder i kørestol.

TABEL 4.7

Beskæftigede personer i aldrene 16-64 år fordelt efter betænkeligheder ved at arbejde sammen med en person, der lider af meget store humørsvingninger, særskilt for beskæftigelsesregionerne. 2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

Vil du være betænkelig ved at arbejde sammen med en kollega, der har meget store humørsvingninger, fx er maniodepressiv?	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Hele landet
Ja	55,6	55,6	55,4	53,4	55,3
Nej	37,5	38,4	38,0	38,6	37,9
Ved ikke	6,9	6,1	6,6	8,0	6,7
I alt	100,0	100,1	100,0	100,0	99,9
Opvægtet beregningsgrundlag	1.170.890	531.717	574.199	255.678	2.532.485
Uvægtet beregningsgrundlag	5.631	2.940	3.265	1.427	13.263

Anm.: Forskellen mellem regionerne er testet parvis mod hinanden med en χ^2 -test. Der er ingen signifikante forskelle mellem regionerne. Kategorien "Ja" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Ja, i høj grad" og "Ja, i nogen grad". Kategorien "Nej" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Nej, slet ikke" og "Nej, næsten ikke". Procentandelene summer ikke alle steder til 100 på grund af afrunding.

I region Syddanmark og region Midtjylland er der ingen signifikant ændring fra 2010 til 2012 i andelen af personer, der har betænkeligheder ved at arbejde sammen med en person, der er maniodepressiv (se tabel 4.8). I region Sjælland og region Nordjylland er der sket en ændring fra 2010 til 2012, men ændringen skyldes primært en stigning i andelen af personer, der svarer "Ved ikke" til spørgsmålet om, hvorvidt de vil være betænkelige.

12. Man bruger i dag ofte betegnelsen "bipolar affektiv sindslidelse", om det man tidligere kaldte "maniodepressiv sindslidelse". I spørgeskemaet har vi dog anvendt udtrykket "maniodepressiv", idet dette udtryk formentlig er bedre kendt.

TABEL 4.8

Beskæftigede i alderen 16-64 år fordelt efter betæneligheder ved at arbejde sammen med en person, der lider af meget store humørsvingninger, særskilt for beskæftigelsesregion og år. 2005-2012. Sæsonkorrigeret beskæftigelse. Procent.

Vil du være betænkelig ved at arbejde sammen med en kollega, der har meget store humørsvingninger, fx er maniodepressiv?	2005	2008	2010	2012
<i>Sjælland</i>				
Ja	68,0 ***	65,7 ***	56,0	55,6 *
Nej	27,7	31,5	38,5	37,5
Ved ikke	4,3	2,8	5,5	6,9
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	1.175.537	1.231.731	1.187.489	1.170.890
Uvægtet beregningsgrundlag	3.019	5.764	5.933	5.631
<i>Syddanmark</i>				
Ja	64,1 ***	60,9 ***	55,4	55,6
Nej	30,6	35,7	39,6	38,4
Ved ikke	5,3	3,4	5,0	6,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,1
Opvægtet beregningsgrundlag	568.580	563.793	527.827	531.717
Uvægtet beregningsgrundlag	1.511	3.095	3.304	2.940
<i>Midtjylland</i>				
Ja	64,1 ***	63,7 ***	57,3	55,4
Nej	32,5	32,3	37,4	38,0
Ved ikke	3,4	4,0	5,4	6,6
I alt	100,0	100,0	100,1	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	591.315	618.225	594.427	574.199
Uvægtet beregningsgrundlag	1.573	3.290	2.010	3.265
<i>Nordjylland</i>				
Ja	62,7 **	63,0 ***	53,8	53,4 *
Nej	32,5	33,8	41,5	38,6
Ved ikke	4,8	3,3	4,7	8,0
I alt	100,0	100,1	100,0	100,0
Opvægtet beregningsgrundlag	280.583	274.801	250.656	255.678
Uvægtet beregningsgrundlag	761	1.501	774	1.427

Anm.: Forskellen mellem 2010 og henholdsvis 2005, 2008 og 2012 for den enkelte beskæftigelsesregion er testet med en χ^2 -test. * = signifikant på 5-procent-niveau, ** = signifikant på 1-procent-niveau og *** = signifikant på 0,1-procent-niveau. Kategorien "Ja" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Ja, i høj grad" og "Ja, i nogen grad". Kategorien "Nej" udgøres af de oprindelige svarkategorier "Nej, slet ikke" og "Nej, næsten ikke". Procentandelene summer ikke alle steder til 100 på grund af afrunding.

BILAG

BILAG TIL KAPITEL 2

SJÆLLAND

BILAGSTABEL B2.1

Logistisk regression, der estimerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt personer i alderen 16-64 år. Beskæftigelsesregion Sjælland.

	Estimat
Har et handicap	-1,4826 ***
Undersøgelsesår (reference=2010)	
2002	0,2433 ***
2005	0,1674 **
2008	0,2103 ***
2012	-.0240437
Interaktioner	
Handicapstatus×2002	-0,0016
Handicapstatus×2005	0,2855 *
Handicapstatus×2008	0,0740
Handicapstatus×2012	0,0128
Konstant	1,2831 ***

Anm.: Test for signifikans: * angiver signifikans på 5-procent-niveau, ** signifikans på 1-procent-niveau og *** signifikans på 0,1-procent-niveau. Uvægtet beregningsgrundlag: 32.225 personer. Opvægtet beregningsgrundlag: 7.903.616 personer.

BILAGSTABEL B2.2

Logistisk regression, der estimerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt personer med handicap i alderen 16-64 år, når der kontrolleres for handicappets størrelse. Beskæftigelsesregion Sjælland.

	Estimat
Har et større handicap	-1,6873 ***
Undersøgelsesår (reference=2010)	
2005	0,2787
2008	0,1862
2012	0,1689
Interaktioner	
Større handicap×2005	0,0491
Større handicap×2008	0,0627
Større handicap×2012	-0,3571
Konstant	0,7557 ***

Anm.: Test for signifikans: * angiver signifikans på 5-procent-niveau, ** signifikans på 1-procent-niveau og *** signifikans på 0,1-procent-niveau. Uvægtet beregningsgrundlag: 4.483 personer. Opvægtet beregningsgrundlag: 1.102.506 personer.

SYDDANMARK

BILAGSTABEL B2.3

Logistisk regression, der estimerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt personer i alderen 16-64 år. Beskæftigelsesregion Syddanmark.

	Estimat
Har et handicap	-1,4600 ***
Undersøgelsesår (reference=2010)	
2002	0,3352 ***
2005	0,3017 **
2008	0,2046 **
2012	0,0949
Interaktioner	
Handicapstatus×2002	0,1425
Handicapstatus×2005	-0,0021
Handicapstatus×2008	0,1093
Handicapstatus×2012	-0,0949
Konstant	1,1561 ***

Anm.: Test for signifikans: * angiver signifikans på 5-procent-niveau, ** signifikans på 1-procent-niveau, og *** signifikans på 0,1-procent-niveau. Uvægtet beregningsgrundlag: 17.547 personer. Opvægtet beregningsgrundlag: 3.837.640 personer.

BILAGSTABEL B2.4

Logistisk regression, der estimerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt personer med handicap i alderen 16-64 år, når der kontrolleres for handicappets størrelse. Beskæftigelsesregion Syddanmark.

	Estimat
Har et større handicap	-1,7778 ***
Undersøgelsesår (reference=2010)	
2005	0,0688
2008	0,3542
2012	-0,2996
Interaktioner	
Større handicap×2005	0,0476
Større handicap×2008	-0,1541
Større handicap×2012	0,3571
Konstant	0,7762 ***

Anm.: Test for signifikans: * angiver signifikans på 5-procent-niveau, ** signifikans på 1-procent-niveau, og *** signifikans på 0,1-procent-niveau. Uvægtet beregningsgrundlag: 2.715 personer. Opvægtet beregningsgrundlag: 597.005 personer.

MIDTJYLLAND

BILAGSTABEL B2.5

Logistisk regression, der estimerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt personer i alderen 16-64 år. Beskæftigelsesregion Midtjylland.

	Estimat
Har et handicap	1,2159 ***
Undersøgelsesår (reference=2010)	
2002	0,1026
2005	0,1572
2008	0,2524 **
2012	-0,0639
Interaktioner	
Handicapstatus×2002	-0,1868
Handicapstatus×2005	-0,0591
Handicapstatus×2008	-0,2933
Handicapstatus×2012	-0,2583
Konstant	1,2743 ***

Anm.: Test for signifikans: * angiver signifikans på 5-procent-niveau, ** signifikans på 1-procent-niveau og *** signifikans på 0,1-procent-niveau. Uvægtet beregningsgrundlag: 16.107 personer. Opvægtet beregningsgrundlag: 4.010.289 personer.

BILAGSTABEL B2.6

Logistisk regression, der estimerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt personer med handicap i alderen 16-64 år, når der kontrolleres for handicappets størrelse. Beskæftigelsesregion Midtjylland.

	Estimat
Har et større handicap	-1,3953 ***
Undersøgelsesår (reference=2010)	
2005	-0,0237
2008	0,3312
2012	-0,3343
Interaktioner	
Større handicap×2005	-0,1128
Større handicap×2008	-0,6451 *
Større handicap×2012	-0,0886
Konstant	0,9004 ***

Anm.: Test for signifikans: * angiver signifikans på 5-procent-niveau, ** signifikans på 1-procent-niveau og *** signifikans på 0,1-procent-niveau. Uvægtet beregningsgrundlag: 2.241 personer. Opvægtet beregningsgrundlag: 572.266 personer.

NORDJYLLAND

BILAGSTABEL B2.7

Logistisk regression, der estimerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt personer i alderen 16-64 år. Beskæftigelsesregion Nordjylland.

	Estimat
Har et handicap	-1,0012 ***
Undersøgelsesår (reference=2010)	
2002	0,4368 ***
2005	0,3371 **
2008	0,4093 ***
2012	0,2010 *
Interaktioner	
Handicapstatus×2002	-0,4941
Handicapstatus×2005	-0,2630
Handicapstatus×2008	-0,3697
Handicapstatus×2012	-0,3871
Konstant	0,9536 ***

Anm.: Test for signifikans: * angiver signifikans på 5-procent-niveau, ** signifikans på 1-procent-niveau og *** signifikans på 0,1-procent-niveau. Uvægtet beregningsgrundlag: 7.532 personer. Opvægtet beregningsgrundlag: 1.860.289 personer.

BILAGSTABEL B2.8

Logistisk regression, der estimerer sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt personer med handicap i alderen 16-64 år, når der kontrolleres for handicappets størrelse. Beskæftigelsesregion Nordjylland.

	Estimat
Har et større handicap	-1,4122 ***
Undersøgelsesår (reference=2010)	
2005	-0,3063
2008	0,0071
2012	-0,1456
Interaktioner	
Større handicap×2005	0,4259
Større handicap×2008	-0,2570
Større handicap×2012	-0,1994
Konstant	0,8670 **

Anm.: Test for signifikans: * angiver signifikans på 5-procent-niveau, ** signifikans på 1-procent-niveau og *** signifikans på 0,1-procent-niveau. Uvægtet beregningsgrundlag: 1.036 personer. Opvægtet beregningsgrundlag: 269.127 personer.

LITTERATUR

- Bengtsson, S. (2008): *Handicap og samfundsdeltagelse 2006*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 08:18.
- Bengtsson, S. & N.C. Mateu (2009): *Beskyttet beskæftigelse. En kortlægning*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 09:09.
- Kjeldsen, M.M., H.S. Houlberg & J. Høgelund (2013): *Handicap og Beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2012*. København: SFI – Det nationale Forskningscenter for Velfærd, 13:01.
- Larsen, B. & J. Høgelund (2009): *Handicap og Beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2008*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 09:05.
- Thomsen, L.B., & J. Høgelund (2011): *Handicap og beskæftigelse i 2010. Regionale forskelle*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 11:22.
- Tørslev, M.K., K. Weibel & J. Høgelund (2010): *Sygemeldte og førtidspensionister med handicap. Jobcentermedarbejderes perspektiv på jobcentrenes indsats*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 10:26.
- World Health Organization (2001): *ICF. International Classification of Functioning, Disability and Health: Introduction*. Tilgængelig på:

<http://whqlibdoc.who.int/publications/2001/9241545429.pdf>
(besøgt december 2012).

SFI-RAPPORTER SIDEN 2012

SFI-rapporter kan købes eller downloades gratis fra www.sfi.dk. Enkelte rapporter er kun udkommet som netpublikationer, hvilket vil fremgå af listen nedenfor.

- 12:01 Lyk-Jensen, S.V., A. Glad, J. Heidemann & M. Damgaard: *Soldater efter udsendelse. En spørgeskemaundersøgelse*. 117 sider. e-ISBN: 978-87-7119-075-5. Netpublikation.
- 12:02 Lausten, M., H. Hansen, A.-K. Mølholt, K.S. Vammen & A.-C. Legendre: *Forebyggende foranstaltninger 14-17 år. Dialoggruppe – om forebyggelse som alternativ til anbringelse. Delrapport 5*. 235 sider. ISBN: 978-87-7119-078-6. e-ISBN: 978-87-7119-079-3. Vejledende pris: 230,00 kr.
- 12:03 Rostgaard, T., T.N. Brunner & T. Fridberg: *Omsorg og livskvalitet i plejeboligen*. 150 sider. ISBN: 978-87-7119-080-9. e-ISBN: 978-87-7119-081-6. Vejledende pris: 150,00 kr.
- 12:04 Mølholt, A.-K., S. Stage, J.H. Pejtersen & P. Thomsen: *Efterværn for tidligere anbragte unge. En videns- og erfaringsopsamling*. 222 sider. ISBN: 978-87-7119-082-3. e-ISBN: 978-87-7119-083-0. Vejledende pris: 220,00 kr.
- 12:05 Ellerbæk, L.S. & A. Høst: *Udlejningsredskaber i almene boliger. En analyse af brugen og effekterne af udlejningsredskaber i almene boligområder*.

- 258 sider. ISBN: 978-87-7119-084-7. e-ISBN: 978-87-7119- 085-4. Vejledende pris: 250,00 kr.
- 12:06 Høgelund, J.: *Effekter af den beskæftigelsesrettede indsats for sygemeldte. En litteraturoversigt*. 112 sider. e-ISBN: 978-87-7119-086-1. Netpublikation.
- 12:07 Rasmussen, P.S. & P.S. Olsen: *Positiv adfærd i læring og samspil (PALS). En evaluering af en skoleomfattende intervention på 11 pilotskoler*. 159 sider. ISBN: 978-87-7119-087-8. e-ISBN: 978-87-7119-088-5. Vejledende pris: 150,00 kr.
- 12:08 Fridberg, T. & M. Damgaard: *Frivillige i hjemmeværnet 2011*. 120 sider. ISBN: 978-87-7119-089-2. e-ISBN: 978-87-7119-090-8. Vejledende pris: 120,00 kr.
- 12:09 Lyk-Jensen, S.V., J. Heidemann & A. Glad: *Soldater – før og efter udsendelse. En analyse af motivation, økonomiske forhold og kriminalitet*. 164 sider. e-ISBN: 978-87-7119-091-5. Netpublikation.
- 12:10 Bengtsson, S.: *Vækstfaktorer på det specialiserede socialområde*. 120 sider. ISBN: 978-87-7119-092-2. e-ISBN: 978-87-7119-093-9. Vejledende pris: 120,00 kr.
- 12:11 Dines, A., V. Jakobsen, V.M. Jensen, S.S. Nielsen, S., K.C.Z. Pedersen, D.S. Petersen & K.M. Thorsen: *Indsatser for tosprogede elever. Kortlægning og analyse*. 162 sider. e-ISBN: 978-87-7119-094-6. Netpublikation.
- 12:12 Christensen, E.: *Nakuusa – vi vil og vi kan. En opfølgning på Youth Forum i Ilulissat 2011*. 48 sider. e-ISBN: 978-87-7119-096-0. Netpublikation.
- 12:13 Christensen, E.: *Nakuusa – piimavugut saperatalu. 2011-mi ilulissani Youth Forum pillugu nangitsineq*. 50 sider. e-ISBN: 978-87-7119-097-7. Netpublikation.
- 12:14 Larsen, M. & L.S. Ellerbæk: *Evaluering af jobplanen. Nuværende og kommende pensionisters kendskab til og betydning af reglerne for at arbejde*. 111 sider. ISBN: 978-87-7119-100-4. e-ISBN: 978-87-7119-101-1. Vejledende pris: 110,00 kr.
- 12:15 Larsen, M., H.B. Bach & A. Liversage: *Pensionisters og efterlønsmodtageres arbejdskraftpotentiale. Fokus på genindtræden*. 181 sider. ISBN: 978-87-7119-102-8. e-ISBN: 978-87-7119-103-5. Vejledende pris: 180,00 kr.
- 12:16 Ottosen, M.H. & S. Stage: *Deleborn i tal. En analyse af skilsmissebørns samvær baseret på SFI's børneforløbsundersøgelse*. 111 sider. ISBN:

- 978-87-7119-104-2. e-ISBN: 978-87-7119-105-9. Vejledende pris: 110,00 kr.
- 12:17 Nilsson, K. & H. Holt: *En vurdering af arbejdsskadestyrelsens fastholdelse-scenter. Kommuners, fagforeningers, arbejdsgivers og forsikringselskabers erfaringer med fastholdelsecentret.* 89 sider. ISBN: 978-87-7119-106-6. e-ISBN: 978-87-7119-107-3. Vejledende pris: 80,00 kr.
- 12:18 Holt, H: *Lokal løn på kommunale arbejdspladser. Forskelle i kvinders og mænds løn.* 82 sider. e-ISBN: 978-87-7119-108-0. Netpublikation.
- 12:19 Bengtsson, S. & M. Røgeskov: *Et liv i egen bolig. Analyse af bostøtte til borgere med sindslidelser.* 145 sider. ISBN: 978-87-7119-109-7. e-ISBN: 978-87-7119-110-3. Vejledende pris: 140,00 kr.
- 12:20 Graversen, B: *Effekter af virksomhedsrettet aktivering for udsatte ledige. En litteraturoversigt.* 72 sider. e-ISBN: 978-87-7119-112-7. Netpublikation.
- 12:21 Albæk, K., H.B. Bach & S. Jensen: *Effekter af mentorstøtte for udsatte ledige. En litteraturoversigt.* 68 sider. e-ISBN: 978-87-7119-114-1. Netpublikation.
- 12:22 Jensen, T.G., K. Weibel, M.K. Tørslev, L.L. Knudsen & S.J. Jacobsen: *Måling af diskrimination på baggrund af etnisk oprindelse.* 134 sider. ISBN: 978-87-7119-115-8, e-ISBN: 978-87-7119-116-5. Vejledende pris: 130,00 kr.
- 12:23 Madsen, M.B. & K. Weibel: *Delt viden. Aktiveringsindsatsen for ikke-arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere.* 152 sider. ISBN: 978-87-7119-117-2. e-ISBN: 978-87-7119-118-9. Vejledende pris: 150,00 kr.
- 12:24 Lyk-Jensen, S.V., J. Heidemann, A. Glad & C.D. Weatherall: *Danske hjemvendte soldater. Soldaternes psykiske sundhedsprofil før og efter udsendelse.* 210 sider. e-ISBN: 978-87-7119-119-6. Netpublikation.
- 12:25 Lausten, M., H. Hansen, K.S. Vammen & K. Vasegaard: *Forebyggende foranstaltninger 18-22 år. Dialoggruppe – Om forebyggelse som alternativ til anbringelse. Delrapport 6.* 164 sider. ISBN: 978-87-7119-121-9. e-ISBN: 978-87-7119-122-6. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 12:26 Lauritzen, H.H., R.N. Brünner, P. Thomsen & M. Wüst: *Ældres ressourcer og behov. Status og udvikling på baggrund af Ældredatabasen.* 180 sider. ISBN: 978-87-7119-123-3. e-ISBN: 978-87-7119-124-0. Vejledende pris: 180,00 kr.

- 12:27 Høst, A.K., T. Fridberg, D.L. Stigaard & B. Boje-Kovacs: *Når fogeden banker på. Fogedsager og effektive udsættelser af lejere*. 422 sider. ISBN: 978-87-7119-125-7. e-ISBN: 978-87-7119-126-4. Vejledende pris 420,00 kr.
- 12:28 Nielsen, H., A. Mølgaard & L. Dybdal: *Procesevaluering af boligsociale indsatser. Delrapport 2. Kvalitativ kortlægning af Landsbyggefondens 2006-2010-pulje med fokus på projektorganisering og samarbejde*. 118 sider. e-ISBN: 978-87-7119-127-1. Netpublikation.
- 12:29 Andrade, S.B.: *Levekår i danske landbrug. Analyse af sammenhænge mellem risikofaktorer og dyrværnsager i landbruget fra 2000 til 2008*. 176 sider. ISBN: 978-87-7119-128-8. e-ISBN: 978-87-7119-129-5. Vejledende pris: 170,00 kr.
- 12:30 Ottosen, M.H. (red.): *15-åriges hverdagsliv og udfordringer. Rapport fra femte dataindsamling af forløbsundersøgelsen af børn født i 1995*. 348 sider. ISBN: 978-87-7119-130-1. e-ISBN: 978-87-7119-131-8. Vejledende pris: 340,00 kr.
- 12:31 Bach, H.B.: *Arbejdsmarkedsparathed og selvforsørgelse*. 36 sider. e-ISBN: 978-87-7119-133-2. Netpublikation.
- 12:33 Termansen, T. & C.S. Sonne-Schmidt: *Forebyggende fysisk træning til ældre. En undersøgelse af effekten af en kort træningsindsats på ældres fysiske funktionsevne*. 64 sider. ISBN: 978-87-7119-135-6. e-ISBN: 978-87-7119-136-3. Vejledende pris: 60,00 kr.
- 12:34 Hansen, H., P.R. Skov & K.M. Sørensen: *Støtte til udsatte børnefamilier. En effektmåling af familiebehandling og praktisk pædagogiske støtte*. 112 sider. e-ISBN: 978-87-7119-137-0. Netpublikation
- 12:35 Ellerbæk, L.S., V. Jakobsen, S. Jensen & H. Holt: *Virksomheders sociale engagement. Årbog 2012*. 182 sider. ISBN: 978-87-7119-138-7. e-ISBN: 978-87-7119-139-4. Vejledende pris: 180,00 kr.
- 12:36 Jakobsen, T.B., S.V. Lyk-Jensen & D.L. Stigaard: *Lige muligheder – metodisk grundlag for en effektevaluering. Evalueringsrapport 2*. 82 sider. e-ISBN: 978-87-7487-140-0. Netpublikation.
- 13:01 Kjeldsen, M.M., H.S. Houlberg & J. Høgelund: *Handicap og beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2012*. 176 sider. ISBN: 978-87-7119-141-7. e-ISBN: 978-87-7119-142-4. Vejledende pris: 170,00 kr.
- 13:03 Oldrup, H., A.K. Høst, A.A. Nielsen & B. Boje-Kovacs: *Når børnefamilier sættes ud af deres lejebolig*. 222 sider. ISBN: 978-87-

- 7119-145-5. e-ISBN: 978-87-7119-146-2. Vejledende pris: 220,00 kr.
- 13:04 Lausten, M., H. Hansen & V. M. Jensen: *God praksis i forebyggende arbejde – samlet evaluering af dialogprojektet. Dialoggruppe – om forebyggelse som alternativ til anbringelse*. 173 sider. ISBN: 978-87-7119-147-9. e-ISBN: 978-87-7119-148-6. Vejledende pris: 170,00 kr.
- 13:05 Christensen, E.: *Ilasiq. Evaluering af en bo-enhed for udsatte børn*. 75 sider. ISBN: 978-87-7119-149-3. e-ISBN: 978-87-7119-150-9. Vejledende pris: 70,00 kr.
- 13:07 Lausten, M., D. Andersen, P. R. Skov & A. A. Nielsen: *Anbragte 15-åriges hverdagsliv og udfordringer. Rapport fra tredje dataindsamling af forløbsundersøgelsen af anbragte børn født i 1995*. 153 sider. ISBN: 978-87-7119-153-0. e-ISBN: 978-87-7119-154-7. Vejledende pris: 150,00 kr.
- 13:08 Luckow, S.T., & V.L. Nielsen: *Evaluering af ressource- og risikokema. Tidlig identifikation af kriminalitetstruede børn og unge*. 90 sider. e-ISBN: 978-87-7119-156-1. Netpublikation.
- 13:10 Kjeldsen, M. M., & J. Høgelund: *Handicap og beskæftigelse i 2012. Regionale forskelle*. 59 sider. ISBN: 978-87-7119-159-2. e-ISBN: 978-87-7119-160-8. Vejledende pris: 60,00 kr.
- 13:11 Manuel, C. & Jørgensen A. K.: *Systematic review of youth crime prevention intervention – published 2008-2012*. 309 sider. e-ISBN: 978-87-7119-161-5. Netpublikation.

HANDICAP OG BESKÆFTIGELSE I 2012

REGIONALE FORSKELLE

Denne rapport undersøger beskæftigelsen for personer med handicap i landets fire beskæftigelsesregioner, Hovedstaden og Sjælland, Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland.

Rapporten belyser regionale forskelle på en række områder inden for beskæftigelse, herunder beskæftigelsesomfanget og beskæftigelsens udvikling samt beskæftigelse på særlige vilkår og kendskab til beskæftigelsesrettede støtteordninger for personer med handicap. Den har desuden et særligt fokus på beskæftigedes holdninger til personer med handicap generelt og til synshandicap, mobilitetshandicap og en psykisk lidelse specifikt.

Undersøgelsen viser bl.a., at der ikke er signifikante forskelle mellem regionerne i beskæftigelsesandelen hverken for personer med eller uden handicap. I én region er beskæftigelsen for personer med handicap dog faldet fra 2010 til 2012, mens beskæftigelsen for personer uden handicap er steget i en anden region i samme periode. Tilsvarende er der ikke signifikant forskel på den generelle holdning til personer med handicap i beskæftigelsesregionerne. Men der er forskelle, når der spørges om holdningen til at arbejde sammen med en person med en bestemt type handicap.

Rapporten udkommer i forlængelse af en rapport om beskæftigelsesudviklingen for personer med handicap mellem 2002 og 2012. Undersøgelsen er bestilt og finansieret af Beskæftigelsesministeriet.